

# fuzinar

Leto XXXVII

Ravne na Koroškem, februar 2000

št. 2

## »ZA ZVESTOBO PREŠERNU, PREŽIHU V SPOMIN«

Ta naslov sta organizatorja – Občina Ravne na Koroškem in Kulturno društvo Prežihov Voranc – naredila letošnji osrednji občinski prireditvi ob slovenskem kulturnem prazniku. Z njo sta počastila našega največjega, že skoraj mitskega, pesnika (letos slavimo 200-letnico njegovega rojstva), hkrati pa sta se spomnila tudi domačega umetnika.

Februar vseskozi velja za mesec kulture, nekdanji spominski (delovni) dan je pred devetimi leti postal (dela prost) državni praznik. Prazniki pa niso sami sebi namen, ne smejo biti »prazni«; zlasti Prešernov dan mora biti priložnost, da se kot narod in posamezniki zazremo vase in v našo ustvarjalnost.

Beseda kultura ima zelo širok pomenski razpon: pomeni celotno materialno in duhovno ustvarjalnost ... in nenazadnje tudi kulturo srca. Kaj je že zapisal dr. Franc Sušnik? »Prvo je glava, toda glavno je srce...«

V teh dneh je mogoče slišati veliko lepih, globokoumnih besed o kulturi: da je kultura bogastvo naroda, brez nje da nas bo svet pustil v »čakalnicah«, da je za naš

narod kultura pomembnejša od politike... Vendar nekatera dejanja (npr. zavrnitev Prešernove nagrade Svetlane Makarovič) kažejo, da tudi v kulturi (oziroma v kulturni politiki) ni vse tako, kot bi moralo biti.

Koroška se bo v tem mesecu z različnimi prireditvami spomnila 50-letnice smrti pisatelja Prežihovega Voranca, 20-letnice smrti ustvarjalcev Leopolda Suhodolčana in dr. Franca Sušnika; pred 40 leti pa se je na OŠ Franja Goloba na Prevaljah rodila in bila prvič podeljena bralna značka.

Te obletnice so bile povod, da je tema letošnjega slovenskega knjižnega kviza »Prežihov Voranc in Koroška«, reševanje le – tega pa bo potekalo v vseh slovenskih splošnih in šolskih knjižnicah od februarja do septembra 2000.

Ob izidu te številke se odvijajo tudi Prežihovi dnevi, posvečeni ustvarjalnosti bratov Kuhar in koroški literaturi.

Kdor pozna kulturni utrip na Koroškem, mora priznati, da je ponudba t. i. množične, a tudi elitne kulture dosegljiva tudi na obrobju države, čeprav je, jasno, mnogo pestrejša v njeni prestolnici. A če umetniki že ne pridejo v naš domači kraj, jih lahko poiščemo v sosednjem – dandanes razdalje niso nepremostljive. Ko se pogosto pritožujemo nad

tovrstno ponudbo, se vprašajmo, ali smo pripravljeni biti aktivni soustvarjalci ali vsaj pasivni obiskovalci. Še za slednje nam prepogosto zmanjka časa in volje. Mimogrede – lani je na Slovenskem izšlo 4000 naslovov knjig. Koliko od njih ste jih prebrali?

V Prešernovem letu si želim, naj nas spremlja pesnikov duh svetovljanstva in strpnosti na vseh področjih življenja, še posebej pa v medsebojnih odnosih.

A. Č.



**Spomenik Prežihovemu Vorancu  
na Preškem Vrhu,  
delo Stojana Batiča**

# KAKO POTEKA PRIVATIZACIJA SLOVENSКИH ŽELEZARN

Na podlagi zakona o privatizaciji Slovenskih železarn d. d. (Ur. list RS, št. 13/98) poteka program privatizacije Slovenskih železarn d. d. in posameznih družb v poslovnem sistemu v okviru naslednjih načinov privatizacije:

- z razdelitvijo delnic notranjim upravičencem,
- s prenosom delnic na SRD,
- z izvedbo dokapitalizacij,
- z neposredno prodajo odvisnih družb in dokapitalizacijo s strani strateških partnerjev.

## RAZDELITEV DELNIC NOTRANJIM UPRAVIČENCEM

V postopku privatizacije Slovenskih železarn d. d., ki se nanaša na razdelitev delnic notranjim upravičencem iz naslova premalo izplačanih plač in iz naslova lastninskih certifikatov, je bilo do sedaj izvedenih več faz:

- izračun višine potrdil za čas od 1. 3. 1991 do 31. 12. 1992, upošteva določbe Uredbe,
- kontrola pravilnosti izračuna višine potrdil s strani pooblaščenih revizijske hiše,
- izdaja potrdil notranjim upravičencem,
- vplačevanje ter vpisovanje delnic SŽ d. d.,
- ustanovitev družb pooblaščenk,
- preveritev vplačil s certifikati s strani Ministrstva za ekonomske odnose in razvoj RS,
- dokapitalizacija družb pooblaščenk.

Družbe pooblaščenke so na podlagi interne razdelitve pridobile 37.579 delnic, katerih imetnica je bila Republika Slovenija, in s tem 6,36 % v celotnem kapitalu delniške družbe.

Na podlagi prečiščenih podatkov je bila pripravljena vsa potrebna dokumentacija za dokapitalizacijo družb pooblaščenk. V decembru 1998. leta in v januarju 1999. leta so bile opravljene skupščine družb pooblaščenk, ki so sprejele sklepe o povečanju osnovnega kapitala. Vsa dokumentacija za dokapitalizacijo družb pooblaščenk je bila izročena pooblaščenim revizorjem, ki morajo podati oceno o stvarnih vložkih, potem pa bo predložena pristojnim sodiščem. Po vpisu dokapitalizacije družb pooblaščenk bodo pripravljene sezname delničarjev za knjige delničarjev po posameznih družbah pooblaščenkah.

## PRENOS DELNIC NA SRD

Pogodba o prenosu delnic Slovenskih železarn d. d. na Slovensko razvojno družbo d. d. med Republiko Slovenijo, Ministrstvom za gospodarske dejavnosti RS in Slovensko razvojno družbo je bila podpisana 13. 11. 1998 in na tej podlagi so bile izdane začasnice za 85.600 delnic.

## DOKAPITALIZIRANJE

Skupščina družbe Slovenske železarn d. d. je na svoji 4. seji 11. 12. 1998 sprejela naslednje sklepe:

- 1) o povečanju osnovnega kapitala družbe s stvarnim vložkom Elektra Slovenije d. o. o. v obliki konverzije terjatev za 6.165.800.000,00 SIT,
- 2) o povečanju osnovnega kapitala družbe z denarnim vložkom družbe Unior d. o. o., Zreče v višini 1.000.000,00 SIT,
- 3) o povečanju osnovnega kapitala družbe z denarnim vložkom Republike Slovenije v višini 3.000.000.000,00 SIT,
- 4) o povečanju osnovnega kapitala družbe s stvarnim vložkom Republike Slovenije v obliki konverzije terjatev za 4.143.000.000,00 SIT in
- 5) o povečanju osnovnega kapitala družbe s stvarnim vložkom Republike Slovenije v obliki konverzije terjatev za 2.904.500,00 SIT.

Višina osnovnega kapitala družbe se je po sprejetih sklepih povečala z 42.806.000.000,00 SIT na 59.020.300.000,00 SIT, lastniška struktura pa je naslednja:

DELNIČAR	ŠTEVILO DELNIC	STRUKTURA V %
Republika Slovenija	405.296	68,6706
Eles	61.658	10,4470
SRD	85.600	14,5030
Družbe pooblaščenke	37.579	6,3671
Kovintrade Celje	30	0,0050
Merkur Kranj	10	0,0017
Rotomatika Idrija	10	0,0017
Kovintehna Celje	10	0,0017
Unior Zreče	10	0,0017
<b>SKUPAJ</b>	<b>590.203</b>	<b>100,00</b>

## PRODAJA ODVISNIH DRUŽB IN DOKAPITALIZACIJA

Na podlagi sprejetega programa privatizacije Slovenskih železarn d. d. in posameznih družb v poslovnem sistemu je Vlada RS leta 1998 dala predhodno soglasje za začetek aktivnosti za prodajo naslednjih družb:

**SŽ JEKLO ŠTORE, d. o. o., SŽ ITRO d. o. o. ŠTORE, SŽ VALJI, d. o. o. ŠTORE, SŽ ARMATURE MUTA, RAVNE, d. o. o. in SŽ TOVIL, d. o. o. LJUBLJANA.**

Doseženo stanje na posameznih projektih je naslednje:

### **SŽ JEKLO ŠTORE, d. o. o.**

Projekt prodaje te družbe je bil realiziran, pogodba o odkupu poslovnega deleža s ponudnikom Inexa AB iz Švedske je bila sklenjena 3. 5. 1999.

### **SŽ ITRO, d. o. o. ŠTORE**

Družba Itro Štore, trgovsko podjetje, ki se ukvarja s prodajo traktorjev in rezervnih delov za svetovno znano korporacijo New Holland, je dobila novega lastnika.

28. 7. 1999 so Slovenske železarnice s podjetjem SANeko iz Celja in sedemnajstimi posamezniki podpisale pogodbo o nakupu družbe Itro Štore po predhodnem soglasju Vlade RS. Odločitev o prodaji družbe je temeljila na dejstvu, da družba nima nobenih poslovnih povezav s sistemom Slovenske železarnice in ne sodi v programsko jedro sistema.

Novi lastnik družba SANeko, podjetje za sanacije, ekonomiko, razvoj tehnologije iz Celja, in ostali, ki jih predstavlja sedemnajst fizičnih oseb, zaposleni in nekdanji zaposleni iz sistema Slovenske železarnice, so družbo prevzeli 29. 9. 1999 ter dejansko postali lastniki 80 odstotkov poslovnega deleža družbe. Do 20 % imajo pravico notranji upravičenci iz zakona o privatizaciji.

### **SŽ VALJI, d. o. o. ŠTORE**

Javna objava zbiranja ponudb je bila objavljena v Uradnem listu RS št. 80 v novembru 1998. leta. Zbiranje ponudb je bilo zaključeno v drugem tednu januarja 1999. Za izbor najugodnejšega ponudnika se na pogajanjih potegujeta Irle Deuz GmbH iz Nemčije in management družbe Valji Štore (Štrlekar in sodelavci).

### **SŽ ARMATURE MUTA, RAVNE, d. o. o.**

Javna objava zbiranja ponudb je bila objavljena v Uradnem listu RS v februarju 1999. Zbiranje ponudb je potekalo do 26. 3. 1999. Za nakup Armatur sta se

potegovali družbi Krombach GmbH iz Nemčije in Impakta, d. d., Ljubljana. Projekt še ni zaključen.

### **SŽ TOVIL, d. o. o. LJUBLJANA**

Na razpis v Uradnem listu RS v novembru 1998. leta, ki je bil zaključen v drugem tednu januarja 1999. leta, ni prispela nobena ponudba. Zato je uprava SŽ ob soglasju nadzornega sveta sprejela projekt finančnega in organizacijskega prestrukturiranja družbe Tovil, ki naj bi se zaključil v prvem kvartalu letošnjega leta.

### **SŽ TIO PNEVMATIKA, d. o. o. LESCE**

Javna objava namere Slovenskih železarn d. d. o prodaji družbe SŽ TIO Pnevmatika d. o. o., Lesce in objava poziva k zbiranju ponudb na podlagi ponudbenega memoranduma sta bili priobčeni v Uradnem listu RS št. 73-74 10. 9. 1999.

Konkretni program za projekte strateških povezav družb, ki so uvrščene v skupino metalurgija (ACRONI, METAL), in za družbe iz skupine predelave v reproverigi (STO, NOŽI) po programu privatizacije Slovenskih železarn in posameznih družb v poslovnem sistemu še ni sprejet. Poslovodstva družb pripravljajo liste potencialnih strateških partnerjev.

## **PODJETJA V KONCERNU SLOVENSKE ŽELEZARNE, d. d.**

**METALURGIJA:** Acroni Jesenice, Metal Ravne

**PREDELAVA V REPROVERIGI:** Noži Ravne, STO Ravne, Oprema Ravne

**INFRASTRUKTURA:** Energetika Jesenice (TPJ Tehnični plini), Energetika Ravne, Energetika Štore

**DRUGE PROIZVODNE DRUŽBE:** Tovil Ljubljana, SUZ Jesenice, Elektrode Jesenice, TIO Pnevmatika Lesce, Armature Muta, Valji Štore (ISI Štore)

**STORITVENE DRUŽBE:** CPK Jesenice, PGRS Jesenice, Meting Jesenice, Logistični center Ravne, Stanovanjsko podjetje Ravne, ZIP center Ravne, Prostand Štore

**ZT PODJETJA:** ROBO Gorica, luenna Stahl Pliberk, Metalweld Fiprom, KOPO West Düsseldorf, KOPO Int. New York, Predstavništvo Budimpešta

**NEAKTIVNE DRUŽBE:** KOPO Trade, PFJ Ljubljana, PFP Ljubljana, ŽJ Holding Jesenice, ERC Jesenice, SEIKO Jesenice, De profundis Ravne, Translog Ravne, ŽR Koncern Ravne, Ingstor Štore, Vzdrževanje Štore, Žična Celje.

(Vir: Služba za odnose z javnostjo, Slovenske železarnice, d. d.)

## NOVOSTI NA PODROČJU STROKOVNIH IN ZNANSTVENIH NASLOVOV

# NIČ VEČ DIPL. OEC., TEMVEČ UNIV. DIPL. EKON.

Junija leta 1998 je Državni zbor RS sprejel Zakon o strokovnih in znanstvenih naslovih (ZSZN). Z njegovimi določbami so morali visokošolski zavodi do lanskega julija opraviti uskladitve za programe s svojega študijskega, znanstvenega oziroma umetniškega področja. Vsi podatki so bili objavljeni v Uradnem listu.

Zakon torej velja že nekaj časa. Koliko pa ga v resnici poznamo in upoštevamo? Sodeč po spremljanju uradne dokumentacije so se mu bistveno hitreje prilagodile institucije zunaj tovarniškega plota kot pa podjetja in posamezniki v železarskih družbah. Tu še vedno pošiljamo dopise in pogodbe, podpisane z dipl. oec., ing. ipd.

Zato sem vodjo kadrovske službe v Metalu **Blanko Kaker** prosila, da odgovori na nekaj aktualnih vprašanj.

**"Katere najpomembnejše novosti prinaša novi zakon o strokovnih in znanstvenih naslovih?"**

"Strokovni in znanstveni naslovi označujejo stopnjo in vrsto izobrazbe, pridobljene na visokošolskem zavodu po dodiplomskem oziroma podiplomskem študijskem programu in so sestavni del tega programa.

Največja novost zakona je v tem, da morajo naslovi zdaj obvezno upoštevati spol diplomantov, in v opredelitvi univerzitetne izobrazbe."

**"Kakšen praktični nasvet bi dali tistim, ki želijo čim enostavneje prenoviti svoj naslov?"**

"Najenostavneje bi sicer bilo, da tisti, ki so končali univerzitetni program, dodajo pred star naslov še besedo univerzitetni, vendar bi priporočila, da to preverijo v Uradnih listih (Sklep o uskladitvi pridobljenih strokovnih in znanstvenih naslovov Univerze v Ljubljani (Ur. l. 58/99) ter Univerze v Mariboru (Ur. l. 22/99 in 58/99))."

**"V prihodnje se bomo morali vsi navaditi (in jih dosledneje uporabljati) tudi novih okrajšav."**

"V študijskih programih se poleg polnega strokovnega oziroma znanstvenega naslova določi tudi



njegova okrajšava. Strokovni naslov se pristavlja za imenom in priimkom, znanstveni pa pred imenom in priimkom. V seznamih zaposlenih vidite tudi znanstvene naslove za priimkom iz praktičnega razloga, in sicer zaradi računalniškega sortiranja po abecednem redu."

**"Strokovni in znanstveni naslovi zdaj dosledno upoštevajo spol diplomantov. Ali to pomeni, da se bodo temu primerno v prihodnje prilagodila tudi imena delovnih mest (npr. če strokovno delo opravlja ženska, se bo njeno delovno mesto imenovalo strokovna delavka in ne več strokovni delavec)?"**

"O tem še nismo razmišljali."

**"Sodeč po mojih pogovorih s strokovnjaki in kadrovskimi službami ugotavljam, da omenjeni zakon vsi zelo slabo poznajo. Koliko ljudi se je npr. po tolmačenju obrnilo na vaš oddelek in kaj so najpogosteje spraševali?"**

"Zakon razen prej omenjenih novosti ne prinaša večjih sprememb. Najbrž se tudi zato na naš oddelek po sprejetju zakona zaposleni niso kaj dosti obračali."

"Visokošolski zavodi lahko tistim posameznikom, ki to želijo in so pripravljeni tudi sami nositi stroške, izdajo posebno listino, v katero bo vpisan njihov novi naslov. Sprašujem, ali je predložitev tega dokumenta pogoj, da boste zaposlenim (tistim, ki jih ta zakon pač zadeva) prenovili strokovne in znanstvene naslove v bazah podatkov, ali pa bo ta proces stekel avtomatično? (In, seveda, kdaj?) Zakon namreč pravi, da ima vsakdo, ki si je strokovni oziroma znanstveni naslov pridobil pred uveljavitvijo zakona, pravico do uporabe usklajenega naslova."

"Kot pravi zakon, ima do uporabe strokovnega oz. znanstvenega naslova, usklajenega z novim zakonom, pravico tudi tisti, ki si je pridobil naslov pred uveljavitvijo tega zakona. Zaposlenim torej ni treba predlagati listine. Šifrant stopenj izobrazbe v kadrovskem informacijskem sistemu smo dopolnili takoj po sprejetju zakona. Večji problem bodo sami nazivi oz. okrajšave, ki so po novem zakonu še daljši. V matični datoteki zaposlenih smo namreč omejeni z dolžino »polja«, namenjenega imenu, priimku in strokovnemu naslovu. V ostalih informacijskih sistemih (nabava, prodaja) morajo uporabniki skupaj s skrbniki sistemov sami dopolniti oz. popraviti strokovne naslove ob imenu in priimku."

#### NEKAJ PRIMEROV PRENOVE (NAJBOLJ TIPIČNIH) STROKOVNIH OZ. ZNANSTVENIH NASLOVOV:

VISOKOŠOLSKI ZAVOD	STROKOVNI NASLOV PO PREJŠNJIH PREDPISIH	STROKOVNI NASLOV PO NOVEM ZAKONU	OKRAJŠAVA
FAKULTETA ZA GRADBENIŠTVO IN GEODEZIJO	diplomirani inženir gradbeništva	univerzitetni diplomirani inženir gradbeništva, univerzitetna diplomirana inženirka gradbeništva	univ. dipl. inž. grad.
NARAVOSLOVNO-TEHNIŠKA FAKULTETA Oddelek za metalurgijo in materiale	diplomirani inženir metalurgije	univerzitetni diplomirani inženir metalurgije in materialov, univerzitetna diplomirana inženirka metalurgije in materialov	univ. dipl. inž. metal. in mater.
EKONOMSKA FAKULTETA	diplomirani ekonomist	univerzitetni diplomirani ekonomist, univerzitetna diplomirana ekonomistka	univ. dipl. ekon.
FAKULTETA ZA ELEKTROTEHNIKO	diplomirani inženir elektrotehnike	univerzitetni diplomirani inženir elektrotehnike, univerzitetna diplomirana inženirka elektrotehnike	univ. dipl. inž. el.
FAKULTETA ZA STROJNIŠTVO	diplomirani inženir strojništva	univerzitetni diplomirani inženir strojništva, univerzitetna diplomirana inženirka strojništva	univ. dipl. inž. str.

Strokovni naslovi, pridobljeni na visokošolskih zavodih po višješolskem študijskem programu, razpisanem najkasneje v študijskem letu 1995/96, se uporabljajo v nespremenjeni obliki tudi po uveljavitvi novega zakona - npr.:

VISOKOŠOLSKI ZAVOD	STROKOVNI NASLOV PO PREJŠNJIH PREDPISIH	STROKOVNI NASLOV PO NOVEM ZAKONU	OKRAJŠAVA
NARAVOSLOVNO-TEHNIŠKA FAKULTETA Oddelek za metalurgijo in materiale	inženir metalurgije	inženir metalurgije, inženirka metalurgije	inž. metal.
FAKULTETA ZA STROJNIŠTVO	inženir strojništva strojni inženir	inženir strojništva, inženirka strojništva strojni inženir, strojna inženirka	inž. stroj. stroj. inž.

"Hvala za pojasnila."

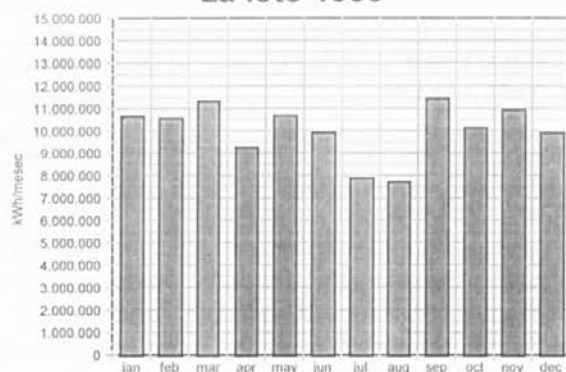
Andreja Čibron-Kodrin

# Oskrba z energijo

## v decembru 1999

V decembru je bila proizvodnja surovega jekla 8.448 t in je v primerjavi z mesecem novembrom manjša za 12,5 %. V primerjavi s povprečno mesečno proizvodnjo surovega jekla v letu 1999 (9.572 t) pa je bila nižja za 11,7 %. Skupna proizvodnja v decembru je bila 14.301 t in je v primerjavi z novembrom nižja za 11,8 %.

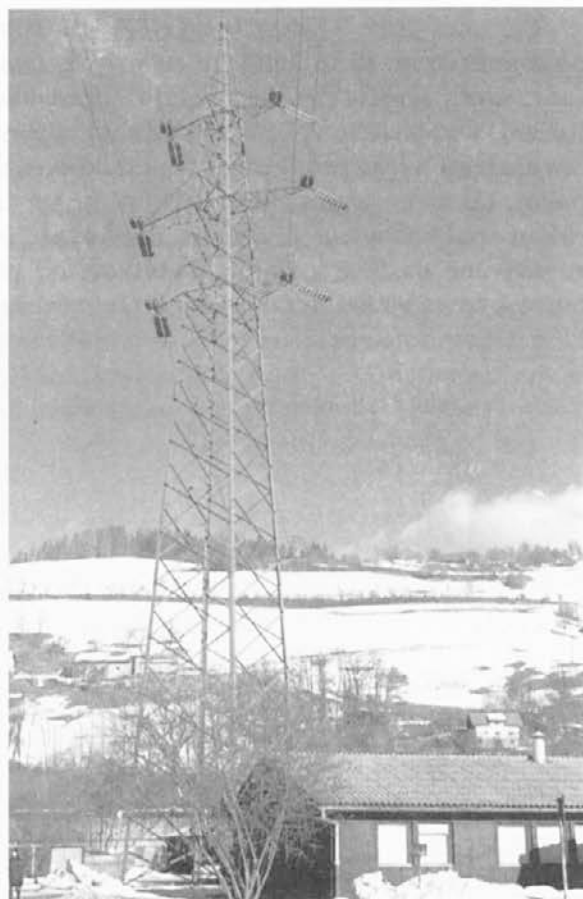
**Pregled porabe el. energije za leto 1999**



Analiza proizvodnje in distribucije energentov za december in primerjava z novembrom izpostavlja najvišjo porabo zemeljskega plina v letošnjem letu. Ta je bila tudi pričakovana, saj je bila za ta mesec tudi planirana najvišja potrebna količina zemeljskega plina v letu 1999 za proizvodnjo toplotne energije in obratovanje KPTE postroja.

Skupna poraba zemeljskega plina v decembru je bila od planirane porabe manjša za 5,8 %. V dvanajstih mesecih letošnjega leta je bilo porabljenih 91,07 % planiranih količin zemeljskega plina.

V decembru je bila v primerjavi z novembrom nižja distribucija električne energije za 9,4 %



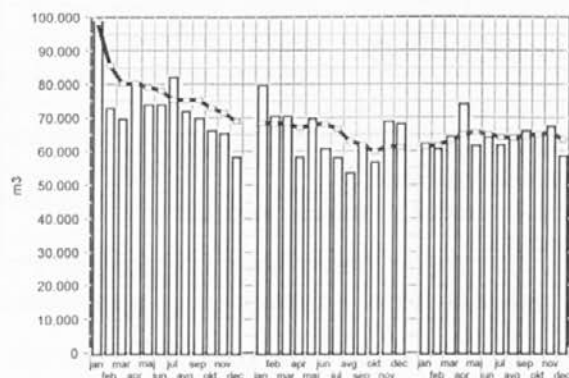
predvsem zaradi praznikov, manjšega števila delovnih dni v tem mesecu in manjše proizvodnje surovega jekla.

Poraba hladilne vode v tem mesecu v primerjavi z novembrom je nižja za 2,9 %, v primerjavi z letom 1998 pa je opazen trend nižanja distribucije tega energenta. Distribucija pitne vode v decembru je v primerjavi s prejšnjim mesecem nižja za 13,2 %.

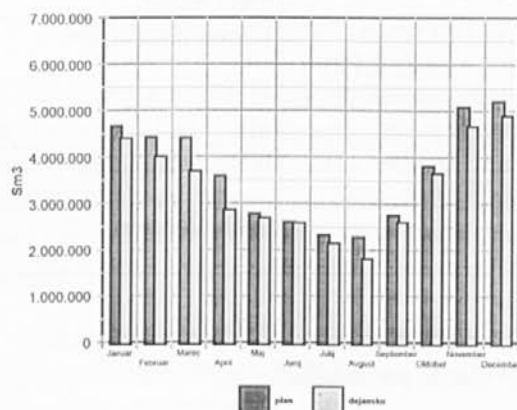
Distribucija pare se je v primerjavi s prejšnjim mesecem povečala za 2,12 %, distribucija sanitarne tople vode pa je nižja za 14,2 %.

Proizvodnja komprimiranega zraka je znašala v decembru 5,1 mio m<sup>3</sup> in je v primerjavi s proizvodnjo v decembru 1998 nižja za 10,8 %. Primerjava proizvodnje tega energenta v letu 1998 in 1999 pa za lani

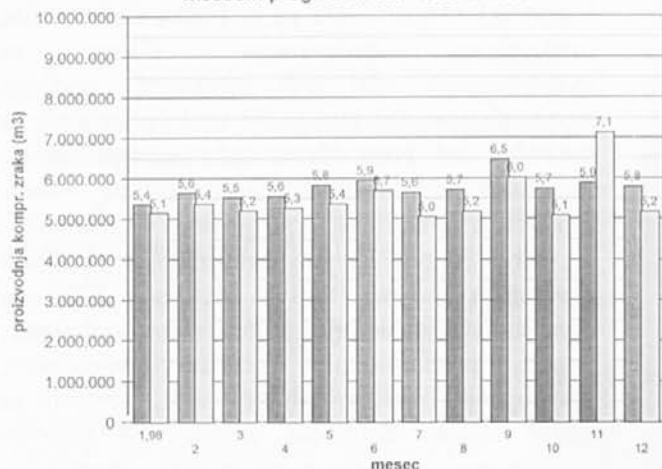
**Pregled porabe pitne vode za leto 1997, 1998 in 1999**



**PREGLJED PLANIRANE IN DEJANSKE PORABE ZEMELJSKEGA PLINA V LETU 1999**



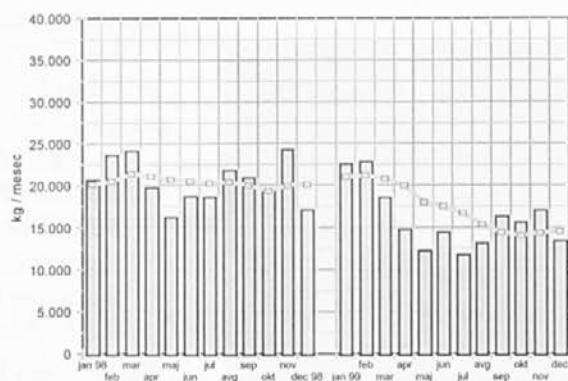
Proizvodnja komprimiranega zraka –  
mesečni pregled za leto 1998 in 1999



nakazuje nižjo skupno proizvodnjo za 5,1 %.

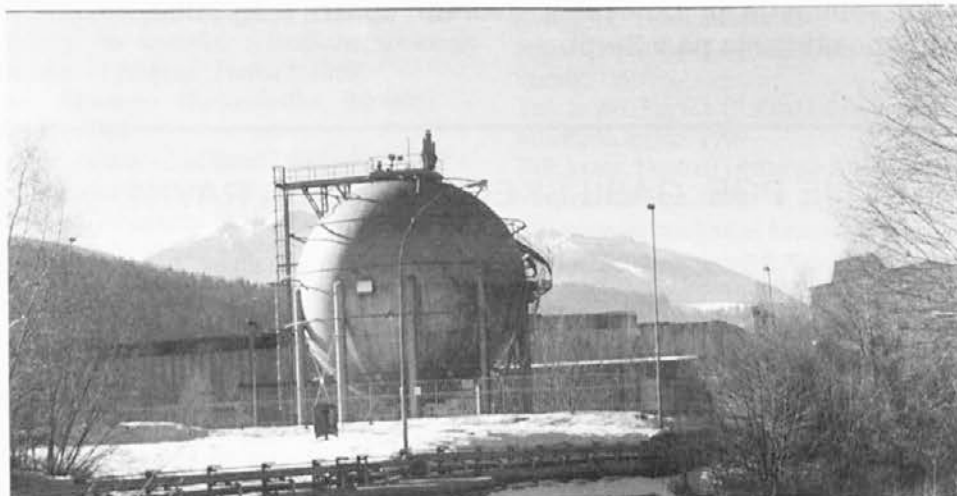
Proizvodnja in distribucija tehničnih atmosferskih plinov, kisika, dušika in argona je bila v decembru nižja zaradi manjše proizvodnje surovega jekla in skupne proizvodnje.

Pregled porabe argona  
za leto 1998 in 1999



V mesecu decembru je bil poseben poudarek namenjen protizamrzovalnim ukrepom na področju tehnološke hladilne, pitne in sanitarne tople vode. Skupaj z vzdrževalci po posameznih halah pa je tik pred prazniki potekala kontrola vseh kritičnih mest, ki so najbolj izpostavljena mrazu, da bi se izognili zamrznitvi in nastanku morebitne škode med prazniki, ko so bili na delovnih mestih le dežurni delavci.

Vodja oddelka TPVPG  
Anton Vučko



## VZDRŽEVALCI O HIDRAVLIKI



Organizatorica seminarja Ivana Čreslovnik  
in predavatelj dr. Jože Pezdinik

V okviru Društva vzdrževalcev Slovenije je v železarni 24. in 25. januarja potekal seminar o hidravliki. Organizirala ga je **Ivana Čreslovnik**, predsednica društvenega odbora za izobraževanje, zdaj tudi direktorica podjetja Serpa, d. o. o. Od tam je bil tudi predavatelj za praktični del **Ivan Krof**, inž., medtem ko je teoretična izhodišča predstavil dr. **Jože Pezdinik** s Fakultete za strojništvo v Ljubljani.

Okoli 30 udeležencev seminarja iz različnih slovenskih podjetij (tudi iz Metala in STO) je obravnavalo naslednje teme: zvezno delujoči ventili, proporcionalni ventili, servoventili, dvostopenjski zvezno delujoči ventili, kriteriji za izbiro zvezno delujočih ventilov in njihovo preventivno vzdrževanje, hidravlični pogoni itd.

Seminar je bil namenjen vzdrževalcem in vodjem vzdrževalnih skupin, ki skrbijo za vzdrževanje strojev ter postrojenj, opremljenih z zvezno delujočimi ventili v pogonsko-krmilni hidravliki, pa tudi projektantom in konstrukterjem hidravličnih naprav, strokovnjakom, pristojnim za nabavo naprav, opremljenih s proporcionalno in servo-hidravliko, ipd.

Da le-ti želijo pridobiti čim več znanja o tovrstnih ventilih in njihovem (zlasti preventivnem) vzdrževanju, dokazuje tudi število prijavljenih. Bilo jih je toliko, da bosta januarskemu v kratkem sledila še dva seminarja.

A. Č.



Teoretični del seminarja je potekal v dvorani upravne zgradbe,  
praktični del usposabljanja pa v Serpi.

## INTERVENCIJE PGE GASILSKEGA ZAVODA RAVNE V JANUARJU

17. 1. 2000 je ob 17.25 zagorelo na odlagališču industrijskih odpadkov. Požar sta pogasila poklicna gasilca IV. izmene.

20. 1. 2000 je ob 14.30 zaradi delovnega postopka zagorelo v kleti peči UF v Jeklarni.

Požar so z ročnimi gasilniki pogasili delavci in poklicni gasilci III. izmene.

26. 1. 2000 je ob 13.10 nastal požar na kalilnem bazenu v Kalilnici STO. Požar so gasili delavci z ročnimi gasilnimi aparati, dokončno pa so ga z vodno prho pogasili poklicni gasilci II. izmene.

Za družbe je bilo opravljenih 11 prevozov z reševalnim vozilom, 7 zaradi poškodb in 4 zaradi nenadnih obolenj.

Gasilski zavod Ravne  
Direktor Branko Čas, univ. dipl. inž.



## KULTURNA KRONIKA ZA JANUAR

● V organizaciji Koroškega muzeja Ravne na Koroškem in Slovenske prosvetne zveze iz Celovca je bila od 14. 1. do 3. 2. v Likovnem salonu na ogled dvojezična etnološka razstava o lanu in ovci Ko bo cvetel lan.

Na otvoritvi sta spregovorila dr. Janko Malle, poslovodja Zveze, in Irena Destovnik, avtorica postavitve, zapel pa je Vokalni oktet TRO Prevalje.

● Tradicionalna Zimska kulturna srečanja na Uršlji gori so se odvijala 15. in 16. 1. PD Prevalje je gostilo MoPZ Vres ter literate Terezijo Homer, Ivanko Komprej in Frančka Anželaka.

● Tretji koncert v okviru glasbenega abonmaja je bil 15. 1. V Glasbenem domu Ravne je nastopil komorni trio in sestavi: Cveto Kobal (flavta), Norina Radovan (sopran) in Mojca Zlobko (harfa).

● 20. in 21. 1. so po dolini potekale predstave lutkovnega abonmaja. Z igrico Dva zmerjavca se je predstavilo Lutkovno gledališče Kranj.

● Pianistka Milanka Črešnik, diplomantka Akademije za glasbo, se je 22. 1. predstavila s solističnim koncertom. Nastopila je v Glasbenem domu na Ravnah. Del njenega programa je posnela RTV Slovenija. Organizator je bilo Kulturno društvo Svitanje.

● Kruhava torta in drobtinice iz Šentaneva je naslov prozne zbirke v šentanelskem narečju avtorice Antonije Senica. Knjigo, ki je izšla pri Mariborski literarni družbi, so predstavili 23. 1. v Šentanelu. V programu so sodelovali: pianistka Dragica Rakuš, pevka Milica Tomšič, citrarka Mateja Kumprej in Šentanelski pavri.

## NOVE KNJIGE V KOROŠKI OSREDNJI KNJIŽNICI

Ban, T.: Otrok ustvarja. – Domžale : Studio Hieroglif, 1999  
Bogataj, J.: Mleko. – Ljubljana : Rokus, 1999  
Bogataj, J.: Mojstrovine Slovenije (Videoposnetek). – Ljubljana : Rokus, 1999  
Capuder, A.: Pariški dnevnik. – Ljubljana : Družina, 1999  
Dang, Y.: Zdravje na krožniku : tisočletna spoznanja milijardne Kitajske. – Ljubljana : Forma 7, 1999  
Delajmo karte Slovenije (Računalniška datoteka). – Ljubljana : Creativ, 1998  
Dibie, P.: Etnologija spalnice. – Ljubljana : Založba/\*cf., 1999  
English+ (Računalniška datoteka). – Ljubljana : T&R, 1998  
Geister, I.: Izbrana življenjska okolja rastlin in živali v Sloveniji. – Ljubljana : Modrijan, 1999  
Gray, J.: Moški-in ženske na zmenku. – Ljubljana : Quatro-Gnosis, 1999  
Guinnessova knjiga rekordov 2000. – Maribor : Obzorja, 1999  
Humor o šoli in šola o humorju. – Maribor : Obzorja, 1999  
Ilustrirana zgodovina Slovencev. – Ljubljana : Mladinska knjiga, 1999  
Kavčič, B.: Filmski leksikon. – Ljubljana : Modrijan, 1999  
Kocjan-Ačko, D.: Pozabljene poljščine. – Ljubljana : Kmečki glas, 1999

Končina, M.: Kako rešiti podjetje iz krize. – Ljubljana : Gospodarski vestnik, 1999

Kranjc, A. D.: Slovensko-portugalski slovar. – Sao Paulo : Pliade, 1998

Krotimo televizijo. – Celje : Mohorjeva družba, 1999

Kuharska knjiga za celo leto. – Ljubljana : Prešernova družba, 1999

Lah, A.: Vse strani sveta. – Ljubljana : Rokus, 1999

Lipužič, B.: Izobraževanje v zankah globalizacije. – Ljubljana : ZRSS, 1999

The Macmillan Encyclopedia 2000. – London : Macmillan, cop. 1997

Medijska podoba Slovenije za 3. tisočletje : mediji, gospodarstvo, kultura, politika, šport. – Ljubljana :



Srečanje ob treski v Mežici, 1999. Gost Alojz Ihan.

(Foto: Franček Anželak)

Mediana, 1999

Medved, D.: Šampanjec. – Ljubljana : Rokus, 1999

Mravlje, F.: Pozorno poslušanje z razumevanjem. – Nova Gorica : Educa, 1999

Notranjska : A-Ž : priročnik za popotnika in poslovnega človeka. – Murska Sobota : Pomurska založba, 1999

Petrovič, R.: Psihična priprava na nastop. – Ljubljana : Sklad Roka Petroviča, 1999

Požnenel, P.: Trojezični elektrotehniški slovar : angleško-nemško-slovenski. – Ljubljana : TZS, 1999

Psihiatrija. – Ljubljana : Literatura; Medicinska fakulteta, 1999

Ravnik, V.: Rastlinstvo naših gora. – Ljubljana : TZS, 1999

Renčelj, S.: Kraška kuhinja. – Ljubljana : Kmečki glas, 1999

Senegačnik, J.: Slovenija v sliki (Računalniška datoteka). – Ljubljana : Creativ, 1998

Sitar, S.: Sto pričevanj o slovenski zgodovini. – Ljubljana : Prešernova družba, 1999

Slivnik, D.: Potnikovo poročilo. – Ljubljana : Promag, 1999

Srića, V.: Ustvarjalno mišljenje. – Ljubljana : Gospodarski vestnik, 1999

Talk to me. English (Računalniška datoteka). – Ljubljana : Mladinska knjiga, 1999

Talk to me. Deutsch (Računalniška datoteka). – Ljubljana : Mladinska knjiga, 1999

Tihi pomniki minljivega časa : drobci o šegah slovesov in pokopališki kulturi na slovenskem etničnem ozemlju. – Ljubljana : Forma 7, 1999

Trenc, F.: Trojezični slovar avtomobilizma : angleško-nemško-slovenski. – Ljubljana : TZS, 1999

Umetnost kuhanja. – Ljubljana : Slovenska založba, 1999

Vancil, M.: Osnove košarke NBA. – Nova Gorica : Educa, 1999

Žgank, N.: Spomini rdečega kralja. – Ljubljana : Karantanija, 1999

Izbor: Darja Molnar

## ZDRAVNIŠKI NASVETI

# USTAVITE OSTEOPOROZO, PREDEEN ONA USTAVI VAS!

Kdo v letošnji dolgi in s snegom ter z ledom bogati zimi ni večkrat zaskrbljen pomislil: "Samo, da ne padem in si česa ne polomim!" Seveda pri tem vsi pomislimo na ljudi, pri katerih je tveganje za razvoj osteoporoze večje oz. so za to boleznijo že oboleli.

Osteoporoza je bolezen kosti: kosti postanejo krhkejše in se lažje zlomijo. Največkrat so prizadete kosti kolka, roke – ponavadi nad zapestjem – in vretenca.

Zaradi zlomov vretenec se bolniki z osteoporozo zmanjšajo, njihov hrbet postane močno ukrivljen in zgrbljen. Pri nekaterih bolnikih se vretenca zlomijo že pri sklanjanju ali pri enostavnem kašlju.

Osteoporoza se razvija skozi daljše obdobje, kosti pri tem postanejo tanjše in krhkejše. Osteoporoza je v začetku neboleča, zato jo je pomembno čim prej odkriti in preprečiti njeno napredovanje.

## DEJAVNIKI TVEGANJA ZA RAZVOJ OSTEOPOROZE

Dejavniki tveganja za zlom pri vsakem posamezniku so odvisni od kostne mase, ki doseže največjo gostoto pri 20. letih in se manjša oz. izgublja s staranjem, zato je pri starejših ljudeh večja verjetnost za razvoj bolezni.

Na splošno imajo ženske manjšo kostno maso kot moški, zato ženske prej in pogosteje zbolevajo. Najpomembnejši razlog zbolevanja pa je izguba hormona estrogena, z menopavzo oz. po ginekoloških operacijah – odstranitvi jajčnikov in maternice. Pri vseh teh ženskah izgine varovalni vpliv hormona estrogena na kosti in zato začnejo prej izgubljati večje količine kostne mase.

### POMANJKANJE GIBANJA

Čeprav gibanje ne bo nadomestilo izgubljene kostne mase, lahko zmanjša njeno nadaljnjo izgubo.

Hkrati gibanje pomaga vzdrževati splošno dobro počutje, mišično moč, pokretnost in gibljivost. Tako gibanje zmanjša tveganje, da si pri padcu zlomite kolk ali zapestje.

**KAJENJE** je na splošno za zdravje škodljivo, pospešuje tudi izgubo kostne mase, kar poveča verjetnost nastanka osteoporoze.

**ALKOHOL** – pitje večjih količin lahko poškoduje kosti in privede do osteoporoze.

### HRANA, KI JI PRIMANJKUJE KALCIJA

Kalcij je pomemben element in je nujno potreben za vzdrževanje močnih in zdravih kosti. Količina kalcija, ki ga naše telo potrebuje, se z leti spreminja. Povečan vnos kalcija se priporoča otrokom, mladostnikom, ženskam, ki dojijo, in ženskam po menopavzi.

### DNEVNE POTREBE ZA VNOS KALCIJA

Otroci ga potrebujejo 800 mg/dan, mladostniki 1200 mg/dan, ženske pod 40. letom 1000 mg/dan, ženske nad 40. letom 1500 mg/dan, moški pod 60. letom 1000 mg/dan, ženske in moški nad 60. letom 1200 mg/dan, nosečnice in doječe matere 1200 mg/dan.

### ALI DOBITE DOVOLJ KALCIJA?

KOLIČINA	VRSTA HRANE	VSEBNOST KALCIJA (mg)
100 g	trdi sir	721
100 ml	neposneto mleko	118
100 ml	posneto mleko	124
100 g	skuta	73
100 g	jogurt	160
100 g	sardine v konzervi	461
100 g	špinata	160
100 g	brokoli	40
100 g	arašidi	61
30 g	bel kruh	33
30 g	polnozrnat kruh	16
100 g	beli fižol	105
250 ml	Donat Mg	93
100 g	pomarančni sok	10

### VITAMIN D

Če ste starejši, je vitamin D pomemben. Večino vitamina D dobimo s sončenjem. Naravni vir vitamina D pa so sardine, slaniki, losos, tuna in mlečni izdelki. Vitamin D skupaj s kalcijem ohranja trdoto kosti.

### SORODNIKI Z OSTEOPOROZO

Kljub temu da osteoporoza ni dedna, obstaja večja verjetnost, da se bolezen razvije tudi pri vas, če ima osteoporoza vaša mati, sestra ali stara mati. Če si je vaša mati zlomila kolk, je tveganje, da si vi zlomite kolk, dvakrat večje kot pri ženskah, katerih matere si ga niso zlomile.

## MAJHNA TELESNA TEŽA ALI VITKA POSTAVA

Če ste nenavadno vitki, je tveganje za osteoporozo povečano, ker imate nežno okostje z majhno kostno maso. Ko se kostna masa po menopavzi začne manjšati, se vaše kosti stanjšajo do take mere, da je zlom možen.

## DOLGOTRAJNO ZDRAVLJENJE S KORTIKOSTEROIDI

Kortikosteroidi so zdravila, ki jih uporabljamo za zdravljenje astme in revmatoidnega artritisa. Ker imajo škodljiv vpliv na okostje – tanjšajo in zmanjšujejo kostno maso –, moramo biti pri uporabi zelo pazljivi.

## DRUGE BOLEZNI, KI VPLIVAJO NA ZDRAVJE KOSTI, SO ŠE:

bolezni ščitnice – preveliko delovanje, jetrne bolezni, anoreksia nervosa in Cushingov sindrom.

## DIAGNOZA OSTEOPOROZE

Potrdimo jo z denzitometrijo – merjenjem gostote kosti.

Če so ugotovili, da imate osteoporozo, je zelo pomembno, da ukrepate takoj, da bi tako preprečili poslabšanje bolezni in zmanjšali tveganje za zlom kosti. Vključite se v organizirane vadbene skupine. Postanite telesno aktivni.

Varujte se pred padci, zato naredite vse, da zmanjšate možnost padca.

Če slabo vidite, testirajte svoj vid in poskrbite za primerna očala.

Odstranite vse ovire v vašem domu, ob katerih bi se lahko spotaknili.

Če imate težave z ravnotežjem, si priskrbite oporo – sprehajalno palico.

Pomirjevala lahko oslabijo vaše psihomotorične sposobnosti in presojo, zato bodite pri njihovem jemanju posebej pozorni. Če vstanete ponoči, da bi šli na stranišče, še posebej pazite.

Pridružite se lokalnim skupinam za podporo, kjer boste našli nasvete in podporo, da se boste lažje sprijaznili z boleznijo.

## ZDRAVLJENJE OSTEOPOROZE

**Z NADOMEŠČANJEM HORMONOV** – ESTROGENA, ki ima veliko učinkov – preprečevanje nočnega potenja in vročega oblivanja, ki se pojavlja pri nekaterih ženskah v menopavzi. Nadomeščanje hormonov varuje tudi pred srčnim infarkt in kapjo – če zdravljenje traja dalj časa.



**Gibanje je zelo pomembno pri preprečevanju osteoporoze in njenih posledic.**

**BISFOSFONAT** – preprečuje delovanje celic, ki pospešujejo razgradnjo kosti, in s tem preprečuje izgubo kostne mase.

**KALCIJ** – v obliki šumečih tablet ali tablet za žvečenje.

**KALCITONIN** je hormon, ki preprečuje izgubo kostne mase, lahko pa tudi olajša bolečine pri bolečih zlomih.

**ANABOLNI STEROIDNI HORMONI** – pospešujejo tvorbo kosti, zato kosti rastejo hitreje. Ker imajo veliko stranskih učinkov, jih uporabljamo redkeje.

**FLUORIDI** – povečajo kostno maso okostja in so uspešni pri zdravljenju žensk z osteoporozo in zlomi vretenc. Tudi njihova uporaba je redka zaradi številnih stranskih učinkov.

**Ne pozabite: če so vaše kosti zdrave, obstajajo ukrepi, ki jih zdrave ohranijo.**

**Od vas je odvisno – ustavite osteoporozo, preden ona ustavi vas!**

(Vir: Zdrave kosti za zdravo življenje (SOD 1997))

Metka Marković, spec. splošne medicine

## IZ POROČILA PLANINSKIH VODNIKOV

LANI NA POHODIH  
VEČ KOT  
440 ŽELEZARJEV,  
DOSLEJ ŽE SKORAJ  
34 TISOČ



Po že ustaljeni navadi smo se tudi lani ob koncu planinske sezone zbrali planinski vodniki slovenskih železarjev. V Vojniku smo v začetku decembra pregledali ter ocenili naše minulo delo (organiziranje pohodov, dejavnost vodnikov, število pohodnikov itd.). Prisluhnilo smo tudi željam in kritikam pohodnikov. Z upoštevanjem le-teh je naše delo v prihodnje lahko še boljše.

### PRILAGAJANJE SPREMENJENIM RAZMERAM

Naše dolgoletno delo sega v čase, ko smo imeli pri pripravljanju številnih pohodov povsod podporo ter pomoč v različnih oblikah. Zdaj smo prisiljeni, da iščemo izhode v povsem drugih oblikah in razmerah. Velike gospodarske spremembe so namreč zajele železarsko industrijo, ki nam je dolga leta zagotavljala življenje in obstoj. Znašli smo se na brezpotjih.

Nekoč zelo številna družina železarskih pohodnikov, ki je prehodila skoraj celoten slovenski gorski svet, bi tonila v pozabo, če ne bi ostala zvesta peščica ljudi – planinskih vodnikov.

Zaradi sprememb v podjetjih, zaposlovanja železarjev planincev pri drugih delodajalcih in preseljevanj so se nam odtujili mnogi nekdanji udeleženci skupnih pohodov. Vendar pa so se spomini na skupna doživetja v naravi in v prijetni družbi, s katero je marsikdo začel in dojel svojo planinsko dejavnost, v srcih ohranili in kličejo po ponovnih srečanjih. Tovrstna pripovedovanja pogosto poslušamo na mnogih planinskih poteh. To neprisluseno vez druženja še vedno negujemo planinski vodniki, ki smo se za to dejavnost odločili povsem prostovoljno, opravljamo pa jo brez plačila.

Planinska dejavnost med železarji ni zamrla prav po zaslugi predanih planinskih vodnikov, čeprav so se tudi v naših vrstah pojavile spremembe. Mnogi so odšli iz podjetij, nekateri so opustili tovrstno dejavnost ali pa so se odločili za sodelovanje v drugih organizacijah in društvih.

### Pohod na Peco se je končal pri Kumru v Koprivni. (Foto: A. Č.)

Organizacijski odbor se je trudil, da smo vsako leto pripravili delovni sestanek planinskih vodnikov, ki nas združuje in nas poživlja, da vztrajamo, pa čeprav okrnjeni. Zgled stanovitnega dela je »železna« trojka z Jesenic. Nekdanji vodniki iz Verige in Plamena delujejo v okviru drugih društev. Vodniki iz Metalurškega inštituta so ostali zvesti tradiciji železarskih pohodov. Tudi štirje vodniki iz Celja se redno udeležujejo pohodov, ponovno se nam je pridružil kolega iz Tovila. Število planinskih vodnikov iz Štor se je skoraj razpolovilo, vendar se zadnji dve leti ponovno krepi. Na Ravnah je njihovo število stabilno, a imajo težave pri obveščanju pohodnikov zaradi razdrobljenosti.

Spodbudni so primeri, ko se pojavljajo znaki oživljanja tudi v krajih, kjer je že skoraj ugasnila planinska dejavnost. Prav tako smo npr. v letu 1998 v primerjavi s preteklimi leti zabeležili občuten porast števila pohodnikov – na nekaterih pohodih je bilo več kot 200 udeležencev. Zadovoljni smo se podali v leto 1999; uspešno pripravljene izlete so spet prinesli lepe rezultate. Zato lansko leto štejemo kot leto prebujanja in novega delovnega zaleta.

### PLANINSKI POHODI V LETU 1999

Lani smo načrtovali tri planinske pohode, njihovi organizatorji pa smo bili Ravenčani, Štorčani in Jeseničani, ki smo bili tudi pobudniki prvih organiziranih planinskih pohodov slovenskih železarjev. Dogovorili smo se, da bomo za cilj izbrali kraje, kjer še nismo hodili. Pohodi so bili junija, julija in septembra.

**Prvi pohod je bil 19. junija v organizaciji planinskih vodnikov z Raven. Za cilj smo izbrali Češko kočo.**

Zanimanje za pohod je bilo precejšnje, žal pa nas je Jezerko pozdravilo z močnim dežjem, kar pa ni skalilo naše dobre volje. Povzpeli smo se do kočice, proti Vadinam pa zaradi spolzkega terena vseeno nismo odšli. Ob jezeru nas je čakala malica.

Drugi pohod so pripravili planinci iz Štor, in sicer 24. julija v že tradicionalni smeri: Kamniška Bistrica–Kamniško sedlo–Okrešelj–Logarska dolina.

Zanimanje za turo je bilo zadovoljivo. Kamniška Bistrica je bila ob našem prihodu meglena in hladna, ob vzponu pa nas je bičal močan veter, ki je pihal iz smeri Brane. Z Okrešlja smo se spustili v dolino, kjer je bil čas za kratko druženje.

Na Vajnežu, kjer je 11. septembra potekala prireditev ob razglasitvi tega vrha za novi dvatisočak Občine Jesenice, smo se zbrali tudi planinci iz Slovenskih železarn in tako počastili še 30-letnico planinskih pohodov slovenskih železarjev.

Kot da so pohodniki že nekaj časa čakali na ta pohod, pa tudi vreme je bilo lepo! Na vrhu smo uživali v soncu in zelenih tratah, na Pristavi pa ob svečanem zaključku. Med pohodniki sta bila namreč tudi direktor Acronija dr. Vasilij Prešern, ki se je zahvalil za organizacijo ture, in jeseniški župan Boris Bregant, ki je v pozdravnem nagovoru spregovoril o nujnosti nadaljevanja železarskih pohodov. To zbuja upanje, da se bo miselnost vodilnih ljudi spremenila in bomo v prihodnje deležni večjega razumevanja in pomoči.

Ob pregledu števila udeležencev planinskih pohodov v letu 1999 ugotavljamo, da jih je bilo za 46 manj kot leto poprej. Leta 1998 smo tako našli 488 pohodnikov. Za primerjavo: leta 1997 se nam jih je pridružilo 222, leta 1996 pa le 143.

Ugotavljamo, da na število udeležencev vpliva predvsem izbira kraja pohoda. Pred dvema letoma smo na pohod iz Avstrije na južno stran Pece privabili kar 218 udeležencev, na drugih dveh pohodih v letu 1998 pa je bila skromnejša udeležba (113 in 157 planincev). To pomeni, da moramo pri načrtovanju ciljev upoštevati tudi želje pohodnikov.

Lani smo tako opravili 83., 84. in 85. planinski pohod. Od leta 1969 je bilo na vseh pohodih že 33.760 železarjev planincev.

## OBETI IN NAČRTI ZA LETOS

Želimo utrditi vrste naših planinskih vodnikov, ki naj bi bili gonilna sila za razvito planinsko dejavnost med železarji.

Organizirali bomo tri pohode, poiskali bomo zanimive kraje.

Z novimi oblikami bomo skušali pritegniti zanimanje ljudi za pohode (obveščanje v tovarniških časopisih, poročanje o prehojenih poteh, povezovanje z lokalnimi TV-mrežami, snemanje na pohodih, propagandne objave itd.).

Na vsakem pohodu naj bi sodelovalo okrog 200 udeležencev; za to se bodo še posebej angažirali planinski vodniki.

Krepili bomo stike z vodstvi podjetij in z župani občin.

Povezali se bomo s sindikalnimi organizacijami po podjetjih.

Pred začetkom planinske sezone oziroma pred pohodi se bomo o turi pogovorili z vsemi planinskimi vodniki.

### V letošnjem letu bomo pripravili naslednje pohode:

Prvi pohod bodo organizirali Jeseničani. 27. maja nas bodo popeljali v Karavanke, na idilično Golico. Takrat je dan narcis, zato bo ta pohod nekaj izjemno lepega.

Štorčani in Celjani nam bodo na drugem pohodu 24. junija predstavili Lisco. Teh krajev železarji (vsaj z organiziranih) izletov še ne poznajo.

Ravenčani smo organizatorji tretjega pohoda, ki bo 26. avgusta. Cilj še ni določen, bo pa privlačen.

CILJ	ČEŠKA KOČA	KAMNIŠKO SEDLO	VAJNEŽ	SKUPAJ
ORGANIZATOR	P O H O D N I K I (V OKLEPAJU ŠT. VODNIKOV)			
JESENICE	31 (3)	51 (2)	70 (3)	152 (8)
RAVNE	56 (5)	50 (6)	36 (4)	142 (15)
ŠTORE	24 (2)	36 (4)	29 (3)	89 (9)
ŽIČNA	12 (-)	10 (3)	11 (4)	33 (7)
TOVIL	4 (1)	6 (1)	8 (1)	18 (3)
MILJ	3 (1)	- (-)	5 (2)	8 (3)
<b>SKUPAJ</b>	<b>130 (12)</b>	<b>153 (16)</b>	<b>159 (17)</b>	<b>442 (45)</b>

# ŠPORT

**NOGOMET** Drugi del prvenstva v 1. slovenski ligi se bo začel 27. februarja, ko bodo Prevaljčani igrali uvodno tekmo doma z Rudarjem iz Velenja, Dravograjčani pa gostovali pri SCT Olimpiji. Pri Korotanu in pri Dravograjčanih je v zimskem premoru prišlo do igralskih sprememb v moštvo. Prevaljčane so zapustili Jolič, Zetič, Mlinar in Tiganj, prišli pa so Kamberovič, Usnik, Poglajen in Boškovič. Iz dravograjškega kluba so odšli Krašovec, M. Vidovič, Pipenbaher, Goga, Vahen in Šturm, prišli pa so Kitič, Tot in R. Pušnik.

**ATLETIKA** Na dveh januarjskih dvoranskih mitingih v Celju je šprinterka KAK Ravne Mojca Vauče zmagala med članicami v teku na 60 m. Posebej se je izkazala na drugem mitingu 28. januarja, ko je dosegla absolutno zmago v močni mednarodni konkurenci. Nov osebni rekord 7,69 sekunde je dosegla v predtekmovanju, v finalu pa premagala nasprotnice z rezultatom 7,77 sekunde.

**ALPSKO SMUČANJE** Črnjan Mitja Kunc je 9. januarja dosegel s petim mestom v slalomu v Chamonixu svojo najboljšo uvrstitev v karieri na tekmah svetovnega pokala v tej disciplini (3. Vrhovnik). Izkazal se je tudi v Wengnu, kjer je v slalomu z 11. mestom dopolnil uspeh naših (3. Grobelnik, 4. Vrhovnik), nazadnje pa je dodal še 15. mesto v slalomu v Kitzbühlu (2. Vrhovnik). Tina Maze je v januarju zmagala na tekmi za evropski pokal v VSL na Rogli in na FIS tekmi v super VSL na Kopah (Erženičnik 8., Vrvnik 16.). V tekmah za evropski pokal pa je bila 15. v slalomu na Rogli in 4. v veleslalomu v St. Sebastianu. V tekmah svetovnega pokala je uspešno štartal tudi Črnjan Ožbi Ošlak, na mednarodnih tekmah pa so bili uspešni tudi Črnjan Aleš Gorza, Fužinarjev smučar Rok Šalej in Vuzeničan Osrajnik.

Na domačih smučiščih so se dečki in deklice merili v tekmah za slovenski pokal ter na prvenstvu vzhodne regije. Na boljša mesta so se uvrščali naslednji smučarji in smučarke Črne, Korotana in Fužinarja: Boštjan Delalut, Matic Pajnik, Bojan Trost, Gašper Danijel, Anže Antolič, Alan Vidovič in Miha Emeršič (vsi Črna), Tadej Pečnik in Nina Pisnik (Korotan), Sašo Kotnik in Špela Sklepič (Fužinar). Med cicibani pa so izstopali Tilen Debelak iz Črne ter Anže Zavolovšek, Blaž Špegel, Albin Tahiri, Tina Tasič, Tina Robar in Nika Puc iz Fužinarja.

**PLAVANJE** Letošnji 24. mednarodni miting »Ravne 2000« je v zimski bazen privabil natanko 213 plavalcev in plavalk iz štirinajstih slovenskih in treh madžarskih klubov. Udeležba iz tujine je bila skromnejša kot v preteklih letih, zato pa smo bili priča uspešnih nastopov številnih slovenskih reprezentantov mlajših selekcij, med njimi tudi iz domačega kluba Fužinar. Dvodnevno tekmovanje je prvič potekalo v treh delih, in to v petih starostnih kategorijah med deklicami in štirih med dečki. Največ, maksimalnih šest, zmag si je priplaval Jernej Godec iz ljubljanske Ilirije, ki je nastopal med letniki 1986/87. Petkrat so na zmagovalnih stopničkah stali Ljubljčan Martin Vrhovšek, ki je bil po doseženih rezultatih tudi

najuspešnejši plavalec mitinga, ter Daniel Silló iz Nagykanizse in Nina Cesar iz Radovljice. Najboljša plavalka mitinga je bila članica slovenske izbrane vrste Tanja Blatnik iz Radovljice.

Kaj pa naši domači tekmovalci in tekmovalke? Najbolj sta se izkazala Tanja Kumprej in Damir Dugonjič, ki sta v svojih letnikih »pobrala« štiri zlata odličja. Kumprejeva je bila tudi najboljša med svojimi konkurentkami v seštevku dveh najboljših rezultatov. Dve zmagi si je priplavala tudi Lidija Breznikar, po kolajnah pa so segali še naslednji Fužinarjevi mladi tekmovalci: Aleš Logar, Jure Jež, Andrej Savič, Robi Marin, Rok Oto, Tanja Gologranc, Tonja Kos, Suzana Tahiri in Petra Jovan.

Plavalci in plavalke Fužinarja so 22. in 23. januarja nastopili na mitingu Bad Reichenhallu v Nemčiji, kjer je sodelovalo blizu 500 plavalcev iz osmih držav. Ravenski plavalci so v svojih starostnih kategorijah dosegli naslednje uvrstitve: Lidija Breznikar je bila dvakrat druga, Tanja Kumprej je osvojila dve prvi in eno drugo mesto, Aleš Logar je zmagal enkrat, Simon Strmšek pa je bil med svojimi vrstniki enkrat tretji. Najbolj se je izkazal Damir Dugonjič, ki se je v kategoriji mlajših dečkov kar štirikrat povzpel na zmagovalne stopničke.

**KEGLJANJE** Letošnji naslov prvaka Koroške je pripadel članu prvoligaške ekipe Elektrame Dravograd Silvu Belaju. Za njim so se uvrstili Vojko Belaj (El. Dravograd), Ivo Mlakar (Korotan), Dani Vovk (Slovenj Gradec), Vinko Sonjak (Korotan) ... Med dvojicami sta regijska prvaka postala Rajko Podojsteršek in Silvo Belaj pred Slavkom Hanžekovičem in Vojkom Belajem. Tretja sta bila Mlakar in T. Golob, četrta pa Sonjak in B. Golob (vsi Korotan).

**NAMIZNI TENIS** Na mladinskem prvenstvu severovzhodne regije Slovenije na Muti sta igralki Fužinarja Interdiskonta Nina Stropnik in Maja Dretnik osvojili 1. mesto v dvojicah. V finalu sta ugnali klubsko dvojico Zala Šetina-Katja Tomažič. V igri posameznice je bila druga Stropnikova, 3. do 4. mesto si je priigrala Zala Šetina, od 5. do 8. mesta pa sta se uvrstili Dretnikova in Tomažičeva.

**LOKOSTRELSTVO** V Škofji Loki je bila prva letošnja dvoranska tekma za slovenski pokal v disciplini Fita. Med 220 tekmovalci so izjemno lepe uvrstitve dosegli tekmovalci LD Koroške z Raven. Branko Gradišnik je presenetil vse reprezentante in zasedel 1. mesto med člani z olimpijskim lokom. Denis Štebih je zmagal med mladinci, prav tako v disciplini olimpijski lok. Med kadetinjami je bila Ravenčanka Maja Trojner druga v compoundu oz. s sestavljenim lokom, Gašper Ravnjak pa tretji med kadeti z golim lokom. Med dečki je Urban Ravnjak osvojil 5. mesto s sestavljenim lokom.

**NAJ ŠPORTNIKI OBČINE RAVNE** Najboljši športniki občine Ravne za 1999. leto so po izboru Športne zveze: **atlet KAK Ravne Zoran Planinšec** (tekač na 400 in 800 m), **plavalka Fužinarja Lidija Breznikar** (lanskoletna udeleženka mladinskega evropskega prvenstva v Moskvi) in **odbojkarji Fužinarja GOK IGEM** (pokalni prvaki Slovenije in četrtouvrščena ekipa z državnega prvenstva v sezoni 1998/99).

Ivo Mlakar

## KADROVSKA GIBANJA V DECEMBRU

Konec decembra je v ravenskem delu koncerna Slovenske železarne delalo 2.995 zaposlenih; v zasebnih podjetjih (in v javnem zavodu), ki so nastala iz Železarne Ravne in so vključena v to rubriko, je bilo zaposlenih 449 ljudi.

Konec lanskega leta je bilo v vseh podjetjih koncerna zaposlenih 5.684 delavcev: v metalurgiji 2.582, v reprodukcijski verigi 1.175, v energetskih podjetjih 295, v drugih proizvodnih družbah 901 in v preostalih podjetjih 731 zaposlenih.

### DRUŽBA ŠTEVILO ZAPOSLENIH

METAL	1.119
STO	831
NOŽI	186
ARMATURE MUTA	356
OPREMA	158
LOGISTIČNI CENTER	145
ENERGETIKA	107
STAN. PODJETJE	19
ZIP CENTER	74
STYRIA VZMETI	128
TRANSKOR	50
TK RAVNE	8
VOGARD	75
SERPA	121
GASILSKI ZAVOD	15
EUREST	52

### FLUKTUACIJA

#### Sklenitve delovnega razmerja

V železarskih družbah so decembra našli le 3 sklenitve delovnega razmerja: v STO so zaposlili enega pripravnika, v Opremi je prišlo do prerazporeditve enega zaposlenega znotraj koncerna, v Logističnem centru imajo odslej enega novega sodelavca za določen čas.

V drugih družbah, ki so vključene v kadrovska gibanja, je do sprememb prišlo le v Serpi (zaposlili so enega pripravnika) in v Vogardu (za določen čas so zaposlili enega sodelavca).

#### Prekinitev delovnega razmerja

V ravenskem delu koncerna so decembra obravnavali 25 prekinitev delovnega razmerja: 5 v Metalu, 6 v STO ter po 1 v Opremi, Armaturah in ZIP centru, 11 pa v Logističnem centru.

Vzroki so bili naslednji: potek zaposlitve za določen čas (12), upokojitev (8), sporazumna prekinitev delovnega razmerja (3), trajni presežek – odprta brezposelnost (1) in razporeditev znotraj koncerna (1).

V drugih družbah na območju železarne se je število zaposlenih zmanjšalo v Gasilskem zavodu (1 sporazumna prekinitev delovnega razmerja), v Vogardu (1 samovoljna prekinitev delovnega razmerja in 1 potek zaposlitve za določen čas) ter v Serpi (2 upokojitvi).

Po podatkih IC Smeri, d. o. o. in kadrovskih oddelkov podjetij povzela A. Č.



## DAVID ŠAJHER

1977–2000

V složno delovno vzdušje našega kolektiva je udarila težka nesreča. Iztrgala nam je Davida, ki je s svojo mladostjo vnašal med nas svež duh in prijetno razpoloženje.

Ob začetku dela nočne izmene 20. 1. 2000 se je v podjetju Styria Vzmeti zgodila huda, tragična nesreča. Za posledicami nezgode pri delu je umrl naš sodelavec David. Nezgoda se je pripetila na kovaško-valjarskem stroju Hasenklever. Splet nesrečnih okoliščin je pripeljal do najhujšega. Za vse je bil to hud udarec, saj je umrl mlad človek, ki je bil na začetku svoje življenjske poti. Kruta usoda mu je preprečila izpolnitev vseh načrtov in pričakovanj.

K nam je David prišel pred desetimi meseci, da bi si z delom ustvaril pogoje za samostojno življenje. V tem času se je izkazal za dobrega, zaupanja vrednega sodelavca, ki mu ni bilo nič pretežko. Sodelavci smo radi delali z njim.

Zdaj nam ostaja le trpek spomin na usodno noč, ko je nesreča pri delu prekinila njegovo mlado življenje. Njega ne bo več med nami, ostal pa bo spomin na naše skupno delo. Našega mladega sodelavca bomo ohranili v najlepšem spominu.

Njegovim staršem, sestri in sorodnikom se v bolečini ob izgubi sina in brata z našim globokim sožaljem pridružujemo sodelavci.

### ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se sodelavkam in sodelavcem Jeklane in valjarni gredic iskreno zahvaljujem za prisrčen sprejem in sodelovanje v zadnjih letih mojega dela.

Hvala za prijateljske poslovilne besede, za prijeten večer in darila.

Želim vam veliko delovnih uspehov tudi v prihodnje.

**Elza**

**Izdaja:** Fužinar Ravne, d. o. o., Koroška cesta 14, Ravne na Koroškem. **Uredništvo:** glavna in odgovorna urednica mag. Andreja Čibron-Kodrin, tehnična urednica Jelka Jamšek. **Lektoriranje:** Miran Kodrin, prof. **Objavljene fotografije** so prispevali uredništvo, Franček Anželak in podjetje Styria Vzmeti. **Tel.:** 0602 21-131, urednica 6305, tajništvo 6753. **Tisk:** ZIP center, d. o. o., Koroška 14, Ravne na Koroškem. Glasilo je obdavčeno z 8-odstotnim DDV.

Objavljenih prispevkov ni dovoljeno kakorkoli ponatisniti brez pisnega dovoljenja uredništva.

## NAGRADNA KRIŽANKA ŠT. 54

**Nagradna križanka št. 53 – REŠITEV VODORAVNO:** PRELOMNO LETO, KARIKATURIST, MOTOVUN, SIR, SAT, NR, AT, NA, AD, OČA, SIVAN, PAVLIHA, KENT, ANION, FEVD, SVAK, MARKO, AVTO, ILI, ILE, TOR, STARINAR, ALA, PARIŽAN. Računalniški skrat je kriv za napačen opis – namesto 20. in 23. črke je bilo treba vpisati 15. in 18. črko.

**Žreb je določil, da knjigo Nnav čriez izaro prejmejo:** SREČKO SELIŠNIK, Energetika Ravne,

**ERMIN ŽMAVCER**, Transkor, **JOŽEF VRHNJAK**, SŽ METAL RAVNE.

**Nagradna križanka št. 54:** Rešitev križanke in svoje podatke pošljite (po interni pošti) do vključno **29. 2. 2000** na naslov: **FUŽINAR RAVNE, d. o. o., Uredništvo Informativnega fužinarja, Koroška cesta 14, Ravne na Koroškem.** Zaradi znižane naklade glasila sprejemamo tudi rešitve fotokopirane križanke. Rešitev križanke in imena nagrajencev bomo objavili v prihodnji številki.

	PUSTINE DOBROTE	KDOR PRIDE NA OBISK	JUŽNO-AMERIŠKI ZAJEC	LADO NOVLJAN	POKRAJINA PRI RIMU	DIA-POZITIV	<b>IKO</b>	NOGOMETNI KLUB IZ MADRIDA	OSTANEK OD MLETJA ŽITA	VEZNIK	ZDRAVILO PRIPRAVLJENO IZ OPIJA	MESTO OB NILU
PRIHAJAOČ LETNI ČAS					<b>A</b>		TRUŠČ, GALAMA					<b>T</b>
NAJDALJŠI PRITOK KONGA					<b>G</b>		DEL DIRKE IME LIT. JUNAKA BULJBE					<b>A</b>
MLEČNI IZDELEK				ORAČ AVTOMOB. OZNAKA BENETK	<b>R</b>					VEZNIK PREDSTAVNIK PAJKOV		<b>N</b>
NAJVEČJI NACIONALNI PARK V AFRIKI					<b>O</b>	KDOR ZDRAVI Z ALOPATIJO MEDNARODNI STANDARDI						<b>T</b>
NOGOMETNI KLUB			POKRAJINA V GRČIJI BELGIJSKA LETALSKA DRUŽBA		<b>P</b>		IGRALEC ŽIVOJINOVIČ VELIK GORSKI VRH					<b>A</b>
GRŠKI OTOK				KOSTNICA ANGLEŠKO VOJNO LETALSTVO	<b>O</b>						LETALIŠČE PRI LJUBLJANI	<b>IF</b>
LASTNOST POKVAR-LJIVEGA				<b>R</b>	<b>N</b>				EDO BIZJAK SAMOSTOJEN NASTOP			SLOVENSKA MANE-KENKA SENČAR
POPUST PRI PRODAJNI CENI				<b>A</b>	<b>T</b>	NAJVEČJA PTICA	TOVARNA V KRANJU					
VRSTA OGILJKO-VODIKA				<b>F</b>	<b>I</b>		NOBELIJ GERMANIJ			NEZNA-NEC NAŠI RAZGLEDI		
TOPEL JUŽNI VETER V ALPAH				PEDAL PRI KOLESU	<b>N</b>							
MLADA KRAVA				DEL VOZA	<b>O</b>			ZOBATI KIT				

**Planinsko društvo Prevalje je lani praznovalo 80-letnico obstoja.** (Obširen članek o tem je bil objavljen v zadnjem Koroškem fužinarju.) **Ob jubileju je društvo izdalo in založilo publikacijo, v kateri je izčrpno predstavljeno delo prevaljskih planinskih zanesenjakov, dodanih pa je še nekaj zanimivih člankov (npr. o starih šenturšeljkih razglednicah, cerkvi na Gori itd.).**

**Tri knjižice čakajo reševalce tokratne nagradne križanke.**

IME IN PRIIMEK: .....

PODJETJE OZ. NASLOV: .....